

VÄIKE-MAARJA VALLA

Infoleht

JAANUAR 1996

NR. 1 (33)

MEELEOLUKALT 1996. AASTASSE

Maamaksust ja maakasutusest

Lähtudes maakorraldusseadusest (RT I 1993, 24, 428) ja keskkonnaministri 12. 12. 1995. a. määrusest nr. 39 (RT lisa 1995, 82, 2854) otsustas Väike-Maarja Vallavolikogu oma 19. detsembri 1995. a. istungil:

1. Kehtestada maamaksumääraks:

1.1. Väike-Maarja alevikus 1,2 % maa maksustamishinnast.

1.2. Valla ülejäänud haldusterritooriumil 1 % maa maksustamishinnast;

vt. näide.

Kehtima jäävad 1995. a. kehtestatud tingimused:

1. Ei rakendata krundi suurust arvestavaid tegureid.

2. Üldkasutatav maa (teed, parklad, jõed, järved, ojad, pargid) on maksuvaba.

3. Pensionäridele ei rakendata maksusoodustust. (Kellel tekib maksimisega raskusi, palutakse toetuse saamiseks pöörduda avaldusega vallavalitsuse poole).

4. Sotsiaalobjektid on maksuvabad.

Näide:

Kui krundi suurus, mis asub Väike-Maarja alevikus, on 1200 m², siis selle maa maksustamishind on

$$1200 \times 10 = 12000 \text{ EEK, maamaks (1,2 \%)} \text{ seega } 144$$

EEK.

Kui 1200 m²-ne krunt on näiteks Pikevere külas, siis selle maksustamishind on 6146 EEK, maamaks (1 %) seega 61 EEK.

Maakomisjon põhjendas maamaksu tõstmise vajadust Väike-Maarja alevikus tunduvalt suuremate kulutustega alevi haldamisel (haljastus, välisvalgustus, teed).

Palve valla kodanikele: kes on lõpetanud oma ajutise maakasutuse, palume teha Väike-Maarja Vallavalitsuse maakorraldusele avaldus; kes kasutavad maad, aga ei ole saanud maksuteadet, palume Väike-Maarja Vallavalitsuse maakorraldusse teatada (eriti käib see nn. aianduskooperatiivide ja korruselamute aiamaade kohta).

Ruth ALBI

VÄIKE-MAARJA VALLAVOLIKOGUS**29. novembri 1995. a. istungil:**

1. Kinnitati vallavanem Jüri Poolaku poolt ette kantud ME Tehno ümberkujundamise otsuse ellnõu.

2. Toimus 1996. a. eelarve eelnõu tutvustamine. Ette kandis peaökonomist Peeter Albi. Pärast eelnõuga tutvumist otsustati jätkata eelarveaidlusi volikogu komisjonides.

3. Maakorralduslikud küsimused kandis ette peamaakorraldaja Ruth Albi. Otsustati kinnitada mitmed teenindavate maade suurused:

1) Anne Metelitsale kuuluva mansardkorrusega elamu aluseks teenindavaks maaks 0,1 ha,

2) Kaama söökla teenindavaks maaks 1637 m², sellest:

a) hoone alune 392 m²,

b) hoone ümbrus 1245 m²,

3) Pandivere aiandi teenindavaks maaks ~3,3 ha.

4. Kaarel Moisa ettepanekul tunnistati valla keskkonna-programmis prioriteetseimaks Triigi küla kanalisatsioonisüsteemi ja puhastusseadmete rekonstrueerimine.

19. detsembri 1995. a. istungil:

1. Kinnitati Eipri sauna teenindavaks maaks 0,15 ha, Raul Ristla Kaarma majandushoone aluseks pinnaks 0,2 ha ja Kaarma töökoja ehituse aluseks pinnaks kokku 0,7 ha, sellest:

1) 0,55 ha OÜ Artes,

2) 0,15 ha AS Kaama.

Maakorralduslikud küsimused kandis ette Ruth Albi.

VÄIKE-MAARJA VALLAVALITSUSES**5. detsembri 1995. a. istungil:**

1. Kinnitati valla korterikomisjon:

esimees – Kaarel Moisa

liikmed – Jüri Poolak, Helve Pugonen, Lea Mäesepp

2. Kooskõlastati AS Pandivere Vesi poolt esitatud puhta vee ja heitvee kalkultatsioonid elanikele ja eelarvelistele asutustele alljärgnevalt:

puhas vesi – 2 EEK/m²,

heitvee puhastamine – 4 EEK/m².

Ette kandis Kaarel Moisa.

12. detsembri 1995. a. istungil:

1. Nõustuti 100 EEK suuruse jõulutoetuse eraldamisega vanuritele alates 85. eluaastast. Ettepaneku tegi Lea Mäesepp.

2. Nõustuti ehitusloa andmisega AS-le Pandivere Linnukasvatus endise Kaama söökla ümberehitamiseks broilerite minitapamajaks ning edasiseks töötlemisettevõtteks.

3. Kinnitati Väike-Maarja Gümnaasiumi sümboolika.

4. Otsustati osaleda Vikerraadio heategevussaatel ÖNNEVAKK ning selle kaudu eraldada Tallinna Lastehaiglaste narkoosiaparaadi ostmise kulude katteks 500 EEK.

5. Kuulati vallavanem Jüri Poolaku informatsiooni metsa ülestöötamise kohta vallale kuuluval langil. Otsustati leida soodsamad pakkujad (senini AS Palk ja AS Visiit) pidades silmas, et vald ei jääks selle tehinguga kahjumisse. Lank on omandatud EV Metsaameti poolt korraldatud metsaoksjonil eesmärgiga saada saematerjali ehitus- ja remonditööde teostamiseks valla objektidel ning küttepude soetamiseks (saun, rahvamaja, koolid).

Väike-Maarja tuletõrje- ja päästeüksusest

Möödunud aasta oli tulekahjude poolest tavaline. Ainult looduslik selektsioon toimis rängemalt kui eelmistel aastatel. Väike-Maarja valla tuletõrje- ja päästeüksus käis kustutustöödel 29-l korral, sellest Väike-Maarja valla territooriumil 19-l korral, Tamsalu vallas neljal, Laekveres kolmel, Tamsalu alevis kahel, Rakkes ühel korral. Allpool esitan väljavõtte 1995. a. tuletõrje valvežurnaalist:

06. jaan. – Säasel elamu keldris katlamaja põleng.

31. jaan. – Moora külas elumaja põleng.

09. märts – Väike-Maarjas Energia tn. 6 elumaja põleng.

13. märts – Vaos Pargi tn. 7-10 elektrikiilbi põleng.

22. märts – Kiltis Liiduri tn. 24 elumaja põleng.

04. aprill – Tamsalu Tehnika tn. 19 elumaja põleng.

16. aprill – Kaarmal kulu põleng.

17. aprill – põles Kaarmal T-150K koos palgikoormaga.

17. aprill – põles Kaarmal veoauto sisu koos heinakoormaga.

23. aprill – Väike-Maarjas kulu põleng.

23. aprill – Kullengal kulu põleng.

24. aprill – Porkunis puukuuri põleng.

05. mai – Kiltis-Nõmme raudteeäär põleng.

03. juuli – põles Vaos auto vrakk.

09. august – põlesid Aburis puukuurid.

16. august – põles Kiltis kõrvalhoone.

17. august – Eipris põhu põleng.

17. august – Rahklas kuivati põleng.

19. sept. – Avispeal põhu põleng.

20. sept. – Kiltis Jaama 7 korteri põleng.

30. sept. – Triigis panni põlemine pliidil.

30. sept. – Sallas elumaja põleng.

26. okt. – Veadlas sõiduauto ZAZ-968 põleng.

12. nov. – Säasel 5. korrusel korteri põleng.

18. nov. – Müürikul elumaja (vanas haudejaamas) põleng.

21. nov. – Laekveres elumaja põleng.

03. det. – Tamsalu (TERKO juures) elamu põleng.

05. det. – Kaarmal ehitusmäl prahi põleng.

06. det. – Vaos jahuveski põleng.

Teenustoid osutati firmadele ja eraisikutele 17 korral.

Alates 01. 01. 1996. a. hakkasid kehtima uued teenuste hinnad:

1. Veevedu- 2500 l	100 EEK	kord
2. Haljasalade kastmine	100 EEK	tund
3. Tuletõrjevalve kohapeal	60 EEK	tund
4. Liiklusavariide likvideerimine	20-200 EEK	tund
5. Tõmberedeli kasutamine	50 EEK	tund
6. Kanalisatsiooni läbipuhumine	140 EEK	tund
7. Trasside survestamine	140 EEK	tund
8. Keldrite tühjendamine veest	150 EEK	tund
9. Süvendite puhastamine	150 EEK	tund
10. Tuletõrjeveehoidlate tühjendamine ja põhja puhastamine (100 m ³)	2100 EEK	kord
11. Vahtkustutite vahetus OVP-10-01	58 EEK	tk.
OHP-10	43 EEK	tk.
12. Süsihappegaaskustutite vahetus: OC-2	110 EEK	tk.
OC-5	122 EEK	tk.
OC-8	135 EEK	tk.
13. Avariiliste sõidukite valve: depoos	5 EEK	tund
territooriumil	3 EEK	tund

Muid teenuseid, mida pole võimalik ette näha või mille kohta puudub hinnakiri, teostatakse kokkuleppehindadega, mis vormistatakse valla turvanõuniku, päästeüksuse ülema ja kliendi osavõtul.

Tellimisi registreeritakse igal hommikul (ka laupäeval ja pühapäeval) kell 08.00 – 09.00 telefonil 61 001 või Kaarma tuletõrjedepoos.

Olavi LOSSI

TÄHELEDANU, METSAOMANIKUD!

Eesti Vabariigi Metsakorralduskeskus annab 24. jaanuaril 1996. a. kell 11.00 Väike-Maarja Rahvamajas metsaomanikele üle **metsakorralduskavad** 1995. a. korraldatud metsade kohta.

Kõigil osalejail on võimalik saada vastuseid üleskerkinud küsimustele ja otsida lahendusi oma probleemidele. Üleandmisel osalevad EV Metsakorralduskeskuse esindaja, Lääne-Virumaa peametsaülema asetäitja talumetsade alal Ivar Jõks, Väike-Maarja valla metsainspektor Ain Otter, vallavanem Jüri Poolak ja maanõunik Ruth Albi.

Talumetsade omanikud, kes saavad 24. jaanuaril kätte metsa majandamise kava:

Omanik

Hannes Moisa
Hillar Vahermaa
Bruno Münter
Rein Koitmet
Mart Kirs
Li Raudvee
Kaarel Vuntus
Kaljo Kanna
Raivo Mikkin
Heinrich Komp
Maie Toompere
Merje Leemets
Kalju Kadarpi
Heino Sein
Virve Krutto
Ants Männiksaar
Lembit Poolak
Maidu Aimse
Maire Jürisson
Indrek Rohtmets
Mati Heidmets
Jaan Miglai
Elmar Lehtmets

Talu nimi

Allika
Ebavere
Ilmandu
Järvemäe
Kaasiku
Kase
Kasemäe
Kivila
Koka
Kompa
Kopli
Kopli
Kõrtsi
Kõrtsi
Kreegi
Kungla
Kuusiku
Kändliku
Künka
Lepasalu I
Lepasalu II
Lepiku
Liivaku

Albert Nikanov
Elvi Tiigivee
Eino Tomberg
Maret Nõlvak
Karin Veski
Ilmar Lauri
Elmu Püss
Tarmo Vain
Asta Saaber
Mare Otsa
Linda Truumaa
Jan Vaivod
Heiki Võõras
Helge Arumäe
Õie Raidla
Kalev Kleimann
Helve Naska
Anne Pau
Rein Mitt
Kunda Pringel
Õ. Piirimets
Jenny-Marie Ruuk
Hillar Vahermaa
Tiit Kaurla
Helene Tepp
Hans Kert
Evald-Uno Tiikmann
Marika Kaasik
Amin Neeme
Jüri Vilgota
Aare Jaanson
Evi Saage
Andrus Kreek
Valter Pugonen
Endel Hausmann
Kunda Vendt

Lillaka
Linamäe
Lõkese
Läänemetsa
Maasikmäe
Mardi-Tõnu
Metsavahi
Männiku
Nurga
Nurga
Obediku
Oja
Otsa
Piiri
Põhjala
Pransi
Pärtli
Ridala
Risti
Ristikivi
Rätsepa
Sandri
Sarapiku
Tiigimäe
Tikaldi
Tõnuri
Umboja
Vainu
Varvaaluse
Vuti
Välja
Väljavähi
Liukaevu
Ammemäe
Nõlva
Titemäe

VMPS TEATED

28. detsembril 1995. a. lahkus manalateele meie valla vanim põllumees, austatud OSVALD PALUOJA (sünd. 14. okt. 1905. a.), VMPS liige 1930. aastast ja üks meie seltsi taasasutajast.

Mis oli:

* 5.– 8. ja 12.– 13. detsembril käisid Jäneda ÖNK-s arvuti- ja taluraamatupidamise kursustel Marju Valmsen, Ülle Orupõld ja Kadri Niilikse. Kui leiame arvuti kasutamise võimaluse, saavad nad pakkuda taludele raamatupidamisteenust.

* EV Põllumajandusministeeriumi Välissuhete Osakond (Urmas Muld, tel. 609 105) ootab aktiivsetelt ravim- ja maitsetaimede kasvatajatelt kaubapakkumisi. Tema kaudu saaksime Eesti tootjate võimalustest märku anda Sveitsis ilmuvast spetsialiseeritud kaubandusinfolehes.

* LVTL koosolekult 12. 95: V. Ainsar – 09. 01. 96. on õlikultuuride õppepäev; Sakust ETKL-st (Igor Kalmet, tel. 721 403) saab uusi kergtootmishoonete projekte; kasutagem LVTL konsulentide teenuseid (tel. '1 650); on veel kohti Rootsi-reisidele; A. Niinemägi — Jäneda ÖNK .litab jaanuaris-vebruaris rea trükiseid (põllumaj. käsiraamat, kultuuride kasvatamise kulukalkulatsioonid, ehitusõpik, katsete kogumik); tantsugem Jänedalt kogenud lektoreid kohapeale (aga olgu ikka kuulajaid ka!); A. Villems — liigume ühistulise metsamüügi poole, et kaotada suure vaheltkasu võtjad; Kvernelandi adrad ka Eesti külas ausse, on loota hinnasoodustusi, kasutage seejuures AVAX'i (Jõgeva) teenuseid; Maaelu Krediteerimise Fond – soodusprotsendiga laenuandja atrade ja traktorite ostuks; loome 1996. a. Pikalaenupanu; hr. Konist – talunikulgi ei ole utoopia osta Kanaari saartel kinnisvara (1–3-toaline korter ridamajas puhkustel käimiseks).

*Külateabetuba — mis see on? See hõlmab raamatukogu, ajalehed-ajakirjad, erialakataloogid, tootjate-ostjate-vahendajate andmed, telefoni,

faxi, paljundusaparaadi, arvutid, ühenduse lähedaste ja kaugete andmebaasidega, ka INTERNET-iga; koostab, edastab ja kogub ostu-müügi kuulutusi, vahendab andmeid teistest teabetubadest, talulitidest jm. Kokkuvõttes – üldkasutatav infotehnoloogia tugipunkt külas. Projektijuhiks kandideerijatel palume endast teatada tel. 61 572 Mart Lepikule.

* VMPS jõulukoosolekult 23. 12. 95: Piima kokkuostu ja juustu turustamise probleemidest rääkis OÜ Meier juhatuses esimees **Elmu Evestus**. * Hästi maitset **Heino Kokkuta** nisulinnastest, meest ja allikaveest pruulitud jõuluõlu, lisandiks Meieri tootenäidised. * Õpetatud agronoom **Margus Ameerikas** andis teavet umbrohtude, kahjurputukate ja haiguste tõrjumise võimalustest – ikka konkurentsivõimelise toodangu saamiseks. * Taluelulaadi tutvustamiseks ja taluturisminduse harjutamiseks ootame kaasalõõjaid nn. talumatka-programmis: lapsed, õpilased jt. huvilised koos noortejuhi, õpetaja või giidiga teevad tutvumiskäigu talu(de)sse matkates, ratastel või bussiga. Talu tegevussuundi tutvustab peremees/perenaine. Võibolla pakutakse töötgemist aias/laudas/põllul/metsas, võibolla ka piima-leiba, kooki-moosi, õunu-marju. Koolidesse on kogutud vastav info, kuupäevad-kellaajad lepitakse alati täpselt kokku. Huvitatud taludel palume ühendust võtta VMPS talumatka-toimkonna eestvedajaga Kiiltsi kooli õpetaja **Avo Seidelbergiga** (tel. 66 411).

* Talumudilaste jõulupuule 23. 12. 95 jõudis ainult neli last, küllap segasid külm ilm ja haigused. Mängu ja tantsu tehti koos isade-emade, jõuluvana ja päkapikuga.

Mis tuleb:

* VMPS koosolek toimub laupäeval, 03. 02. 96 kell 10.00 Väike-Maarja Õppekeskuse raamatukogus. Kavas:

1. Põlluharimise kogemusi Taanist. J. Läänemets.
2. Taluraamatupidamisest arvuti ja konsulendi abiga.
3. Toimkondade moodustamine.
4. Kus käisime, mida tegime.

VMPS juhatus

SELVEPESUMAJA**Väike-Maarjas***(endise TEHNO bensiinjaama kõrval).***Avatud uutel aegadel:****T. – R. 9.00 – 17.00****L. 9.00 – 14.00.****ON VÕIMALIK:**☛ *ise oma pesu pesta, kasutades meie pesumasinaid;*☛ *anda pesu pesemiseks;*☛ *pesta tööriideid, kaltsuvaipu, kardinaid jne.;*☛ *pesta asutuste, koolide ja firmade pesu.***UUED VÕIMALUSED:**☛ *saab pesta ka väiksemaid koguseid (kuni 4,5 kg) väiksema ja odavama masinaga;*☛ *saab lasta riideid ja pesu parandada, nõöpe ette õmmelda jne.***NÜÜD ON KA TRIIGIS****pesu vastuvõtupunkt,
kasutatud riiete müügi kohas.****AVATUD E. JA K. 10.00 – 13.00.****Info kodustel telefonidel:****Väike-Maarjas 61 390,****Triigis 65 184.****AS Hektal***Teated*

Kuna turbabriketi kogused on ajavahemikul 1. jaanuarist kuni 1. maini senisest suuremad, võiksid meie valla pensionärid uuesti taotleda eluasemetoetust.

Info telefonil 61 343.

Ülle VESKIOJA

PALUME KÕIKI VANEMAID, KELLE KODUSED LAPSED (EI KÄI KOOLIS EGA LASTEAIAS) POLE VEEL KÄTTE SAANUD **AASTAVAHETUSE KOMMIPAKKE**, TULLA VALLAVALITSUSSE, TUBA 221 VÕI 222.

INFO TELEFONIL 61 745.

Väike-Maarja põllumeeste seltsile ja teistele loomakasvatajatele

Viimastel aastatel on huntide arv meie metsades tunduvalt suurenenud. See kujutab endast tõsist ohtu loomakasvatajatele.

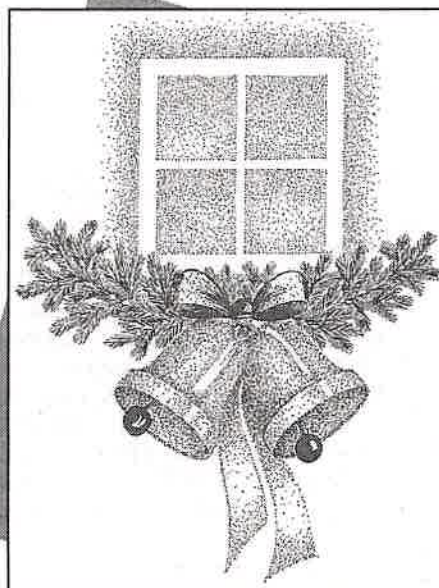
Kuna hundijaht on väga kulukas, teeb jahisektsioon põllumeeste seltsile ettepaneku **hundijahi preemiafondi** moodustamiseks. Ühe hundi laskmise eest võiks jahisektsiooni premeerida 1000 krooniga. See aitaks katta jahi korraldamisel bensiinile tehtavaid kulutusi.

Väike-Maarja Jahisektsiooni nimel**Olavi LOSSI**

Seoses statistikaameti poolt käivitatud uute majapidamiste arvestuskaartide täitmisega palume perekondade esindajatel täpsustada oma majapidamiste andmed vallavalitsuses, tuba 209, telefon 61 151.

Tänuavaldus

Täname Avispea kirikuõpetajat ENN PALMIKUT ning õpetaja SIRJE SÕNUMIT ja tema laululapsi, kes aitasid meie vanurite jõule rõõmsamaks ja südamlikumaks muuta.

AITÄH TEILE!**Väike-Maarja Hoolekande- ja Tervisekeskuse pere**

ELU JA MÄLESTUSI

Noor-Eesti kirjastus Tartus 1936.

Jakob LIIV

AASTA UNIKÜLA MÕISAS

Uniküla mõis on Avispea koolimajast pool versta eemal. Sinna siirdudes ei olnud mul palju tööd, seadsin raamatud korda ja vastasin mõned statistilised kirjad mõisa seisukorra kohta, see oli kõik. Peagu terved päevad veetsin härra Lilienthaliga põllul tööliste juures. Lilienthal oli tubli põllumees, kes igas asjas seletust andis, nii et see tegevus mulle kõigiti meeldima hakkas. Algul oli mulle võdrastav noormeeste kõneviis, alatine vandumine ja ropud sõnad, kuid inimene harjub viimaks kõigelega. Selle kõrval jäin ikka Väike-Maarja õpetajatega ühendusse, käisin nende kooris laulmas ja võtsin nende nõupidamistest ja koosolekutest osa. Mõisa asjus tuli mul tihti Rakveres käia, kus P. Jakobsoni, kes mind haiguse ajal tihti oli külastanud, üles otsisin ja talle tungivalt nõu andsin V.-Maarjasse siirduda, mis hiljem teostus. Sama aasta maikuu 15. päeval oli keiser Aleksander III kroonimine. Kogu kihelkonna mõisnikud korraldasid sellel päeval Triigi-Uuemõisa lagendikul suure peo, kus oma teenijatele, moonameestele ja nende lastele jagati kingitusi. Rahvast voolas kokku, nende seas ka mõisnike perekonnad. Õpetajate koor laulis ja lapsed hakkasid mõisa prouade ja preilide lõbuku kotis jooksuma, siledaks hõõveldatud posti otsa ronima, et sealt esemeid alla tuua, mis sinna otsa olid paigutatud, ja muud nalja tegema. Kõige sisuks oli peokõne, mille pidajaks oli valitud vanem õpetaja. "Vaimulikkude raasukeste" omanik, kellest ju varemalt juttu oli. Mees oli Simuna köstri Normanni kooli kasvandik, sellepärast usaldati teda nii tähtsal päeval ja suure rahvakogu ees kõnelema. See mees oskas sakstele loorbereid loopida ja viirukit ohverdada. Muuseas ülistas ta aega, mil sakslased meie maale tulid. Nad olevat meile ristiusu, valguse ja hariduse toonud. Kui Jumal neid siia ei oleks juhatanud, oleksime pimedad paganad nagu hotentotid ja kafiirid Aafrika põlistes laantes. See kõne pahandas kuulajaid, kuid sakstel oli heameel. Kui kõneleja teiste õpetajate sekka astus, tuli vööründri-härra, andis talle kätt ja ütles: "Mina tänan sind selle ilusa kõne eest. Sina oled ainukene meie koolmeistrite seas, kes ei ole ennast Jakobsoni vaimust eksitada lasknud. Mina sooviksin, et meil palju niisuguseid õpetajaid oleks, kes lapsi niisuguses kristlikus vaimus üles kasvataksid." Kõne pahandas paljusid, eriti õpetajaid, ja peo lõpus võtsime kõneleja pihtimise alla. Ma küsisin temalt. "Ütle ise, kas sa usud seda või kas sa kõigest ise aru said, mis täna suust välja ajasid. Sa oled pastorite ja mõisnike hääletoru, nende ilalakkuja ja kintsukraapija. Vööründri-härra soovis, et kõik V.-Maarja õpetajad sinu sarnased oleksid, aga mina ütlen, et kahetsen valda ja rahvast, kes oma lapsed niisuguse õpetaja juurde kooli saadavad, kes nii vähese teadmisega on, et seda maad ja neid rahvaid õieti hääldada ei oska, kellega ta täna meie maad ja rahvast võrdles. Miks sa seda ütlemata unustasid, et nad meie rahvast ka tagantotsa kaudu on harinud?"

Nüüd hakkasid ka teised õpetajad ta naha peale käima ja mees oli lõpuks nagu uppunud kukk, kes ei osanud muud ütelda, et ta tahtnud mõisnikele heameelt teha. "Muidugi rahva ja meie kulul," ütlesid õpetajad. Nii halvasti lõppes oodatud kroonimispäev, kuid kõnet arvustati kaua aega ja meest hakati "hotentotlaseks" hüüdma. Heina ajal olin Hageri kihelkonnas, kus Lilienthali lesel õel mitmest talust kokkuostetud suurem koht oli, tööd juhatamas. Pühapäeviti sõitsin kodunt välja, et sealset ümbrust tundma õppida. Sügiseks olin Unikülas künni, külvil, viljakoristamise ja kõigi mõisa töödega ja asjaajamisega enamvähem tuttav ja Lilienthal oli minuiga täiesti rahul. Alaline viibimine värskes õhus ja korralik toit mõjusid mu kurnatud organismile hästi, ma kosusin, võtsin kaalus juurde ja endine füüsiline jõud tuli tagasi. Kõik see ennustas mulle, et sügisel kroonuteenistusest pääsu ei või olla. Nüüd tuli mulle ootamata juhus appi: Uniküla valla õpetaja vallandati ametist ja pandi paariks aastaks vangi. Vallal koolimaja ei olnud, kool asus õpetaja omas talus. Ta perekond läi kooli sealt välja ja vallamehed tulid paluma, et mõisaomanik koolile ruumid annaks. Endine puuseppade töötuba seisis tühi ja Lilienthal kui ka mõisaomanik parun Maydell, kes vanaduse päevi suures mõisas veetis, nõustusid seda hoonet koolimajaks andma. Nüüd tuli õpetajaküsimus päevakorda. Vallavanem hakkas soovitama, et ma selle ameti enda peale võtaksin. Vastasin talle, et olen härra Lilienthali teenistuses, mis mind takistab seda soovi täitmast. Suuremaks takistuseks on see, et meie

vahekord pastoriga hea ei ole, kes iialgi seda soovi ei pooldaks. Mehed pöördusid Lilienthali poole ja palusid, et ta lubaks mind õhtutel, kui päevatööst vabanen, kooli pidada. Mina aga ütlesin kindlasti, et ma selles asjas pastorit paluma ei hakka. Mehed võivad temaga rääkida, siis saavad tema arvamist kuulda. Vallavanem ja koolivanem palusid Lilienthali ja pärast ka parunit, et need pastori juures oma mõju avaldaksid. Pastor sõitis hiljem paruni juurde. Kas just selles asjas, seda ma ei tea, aga mind lasti üles mõisa tulla, kus pastor rääkis, et tema Uniküla meeste palvele vastu tulles lubab mind sinna õhtukooli avada. Vaatasime ruumid järele, mis kõlvuliseks arvati, ja mina olin jällegi õpetaja. Vabanesin sellega aastaks kroonuteenistusest. Nii olin päeval kirjutaja ja õhtul õpetaja. Koolitöö edenes hästi selle tõttu, et lapsed end terve päeva võisid tundide vastu valmistada ja neid oli vähe, ainult 15 õpilast. Peale jõulupühi kõneles Lilienthal mulle, et meie parun saab paari nädala pärast seitsmekümneaastaseks. Mis oleks, kui meie ta sellel hommikul lauluga üles ärataksime. Teil oli Avispeal hea laulukoor, kus ka Uniküla noored inimesed laulsid. Kutsuge sellest koorist paremad lauljad kokku, harjutage paar korda ja teeme vanamehele seda rõõmu. Ka mina laulan ühes. Teie vahest hästi nõus ei ole, aga tuleb arvestada, et sinne kooli asi on just tema teene. Tegime nii. Kõnelesin tervituseks samadel motiividel, mis kord Varnjas "Seekimi kodanikkudele" peol tarvitsin. Vanamees oli väga liigutatud ja lausus: "See on esimene kord mu elus, kus mind lauluga üles äratatakse." Pärast kohvilauas küsis ta minult, miks ma koolmeistri-ametist loobunud. Ma olevat loodud koolmeistriks. Nii ilusat laulu ja ladusat kõnet ei olevat ta varem kuulnud. Rääkisin, kuidas meie vahekord pastoriga ja Triigi mõisa hooldajaga Zoega von Manteufeliga halvaks muutus ja mind Avispealt vallandati. "See asi annab vahest veel kuidagi parandada," ütles ta lõpuks.

Kevad lähenes ja pastor tuli minu kooli revideerima. Seal selgus varsti, et mind ennast rohkem revideeriti kui kooli. Pastor ütles, et ta sellel päeval juba kaks kooli revideerinud ja päris väsinud olevat, istus toolile ja käskis mind lastelt tema poolt antud aineid küsida. See kestis kuni revideerimise lõpuni, ilma et ta ise ühegi küsimusega oleks esinenud. Ära minnes ütles ta: "Seda ei oleks ma iial uskunud, mis täna siit leidsin. See kool, mis kaua kõige halvem olnud, on esimeseks tõusnud terves Väike-Maarja kihelkonnas." Nagu igal kevadel, andis pastor ka nüüd kiriku kantslit kogudusele teada, missuguses seisukorras ta koolid tänavusel revideerimisel leidnud. Neid kõiki järjekorras arvustades ütles ta: "Ja kõikidest koolidest kõige parem oli väike Uniküla kool." Pärast jumalateenistust kogunesid teised õpetajad minu ümber ja küsisid imestunult: "Mis on õieti juhtunud? Aasta eest äräheidatud kivi on täna nurgakiviks seatud ja terve koguduse ees loorberitega kroonitud." Ütlesin, et mingi küsimine pastorilt, mina põhjust ei tea ja ei oleks kunagi uskunud, mis täna kuulsin. Naraka õpetaja ütles: "Aasta eest süüdistati sind, et sul ei olevat põrgut. Tee neile süüdistajatele kuhugi üks nurgakene põrgut, siis lepivad nad sinuga ja sa võid jälle meie sekka astuda. Kui sa põrgu ehitamiseks mujale kohta ei leia, siis on Naraka ümbruses jõude nõmmemaad küllalt, kuhu selle võid paigutada." Assamalla õpetaja Elken, kes mind varemalt Avispeale soovitas, oli kuulnud, et Pandivere noor õpetaja K. Sakh vabatahtlikult kohalt lahkus, oli pastorile nõu andnud mind sellele kohale kutsuda. Pastor saatis mulle Unikülasse kirja ja palus mind oma jutule tulla. Sinna minnes küsis ta, kas ma mitte Pandiveresse õpetajaks minna ei taha. Tuletasin meelde, et meie vahekord Avispeal halvaks muutus ja kas mina nüüdki tema meele järele töötada saaksin. Ta tõusis istmelt üles, andis mulle käe ja ütles: "Mis meie vahel on olnud, selle unustame. Teie olite Avispeal kaua haige, ei saanud oma täit jõudu seal tarvitada. Unikülas olete suurt koolmeistri annet avaldanud ja ma ei tahaks, et teie sellelt tööpõllult lahkusite." Täna sinu teada lahkuse eest ja läksin tema loaga suurel reedel 1884. a. Pandivere koolimajja proovipalvetundi pidama. Oldi rahul ja suuline kaup sobis hästi. Samal õhtul tahtsin sealt Unikülasse sõita, aga tuli niisugune torm ja tuisk, mille sarnast ka vanemad inimesed ütlesid mitte näinud olevat. Selles tuisus sai surma Põlula mõisa kutsar kahe hobusega ja veel kaks inimest Rakvere ümbruses. Enne Pandiveresse asumist valisid mind Pandivere ja Raeküla valla volikogud oma õpetajaks ja vallakirjutajaks. Saatus teed on imelikud.

Sama vööründri-härra ning koolikohtu esimees, kes mind aasta eest kui kõlbmatu Avispealt vallandas, laskis nurisemata oma valda ametisse tulla. Ja nagu ma aru sain, oli see kõik Uniküla vana paruni teene.

(JÄRGNEB)

*Maaailmas palju Su tarvis
uut on ja imelist,
maailmal väga on tarvis
last sinunimelist.*

*Küirelt kasvada ja harjuda püüad
iga maailma imega,
elu ise Sind endasse hüüab
uue, ilusa nimega.*

Leelo Tungal

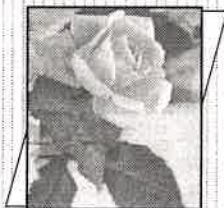

1995. aastal Väike-Maarja valla 55 peres sündinud röömuraasukesed:

EGERT VINOGRADOV	02. 01. 95.
MERLIN KÜLMALLIK	02. 02. 95.
ANGELA KÜTT	06. 02. 95.
EGE POHLAK	16. 02. 95.
MADIS PÜSS	19. 02. 95.
RAGNAR MEDNIKOV	22. 02. 95.
JÖRGEN KIVILA	24. 02. 95.
STEN ARULAAN	28. 02. 95.
ALVAR URBAS	06. 03. 95.
MARTIN LIIVAMAA	08. 03. 95.
EVELI EINMANN	09. 03. 95.
RAILI LIIVA	16. 03. 95.
REIGO KIPPER	21. 03. 95.
ENELIN KESKÜLA	02. 04. 95.
KERT LAANEMÄGI	05. 04. 95.
TRIIN LAINEMAA	15. 04. 95.
ELVAR VÄLI	18. 04. 95.
KRISTIN POOL	25. 04. 95.
LEAANIKA EHLVEST	01. 05. 95.
TRIINU HIIELAUD	18. 05. 95.

EMIL METSSON	31. 05. 95.
RAIN VINK	06. 06. 95.
KRISTI KUDDI	06. 06. 95.
KAILI KUDI	07. 06. 95.
TARMO KARPOV	25. 06. 95.
JAN JUHANSON	28. 06. 95.
THOMAS TAMMUS	06. 07. 95.
ALAR RIISALU	10. 07. 95.
MARK LIIVALAID	17. 07. 95.
KEITY LÕOMETS	18. 07. 95.
HELERIN ELVA	19. 07. 95.
CASPER OTTENS	21. 07. 95.
KERT PUUSTA	01. 08. 95.
LINNAR TARK	07. 08. 95.
ANDRUS KALA	07. 08. 95.
INDREK GUITOR	13. 08. 95.
ARTI ZIRK	17. 08. 95.
JOHANNES RICHARD SEPPING	30. 08. 95.
RAILI LIND	04. 09. 95.
AINRI TARASSOV	17. 09. 95.
GERT RAIDLA	01. 10. 95.
ANETT PÖLLU	03. 10. 95.
TAUNO KUUSEMETS	04. 10. 95.
TÕNIS KIVASTE	05. 10. 95.
TÕNIS SAAR	11. 10. 95.
MARI-LIIS PALK	28. 10. 95.
RASMUS RIKKEN	11. 11. 95.
JOSEF VAINULT	13. 11. 95.
ARGO METSARU	13. 11. 95.
ANNIKA KROLL	15. 11. 95.
KERSTI LIIVA	17. 11. 95.
MARIS MEOS	17. 11. 95.
KRISTIINE KOND	27. 11. 95.
SVEN ZUBAREV	29. 11. 95.
ANU LIMBERG	30. 11. 95.

Kasvage, olge terved ja tublid!

Õnnitleme!

Jaanuarikuus

HELMI SIIMON	02. 01. - 81	ÕIE-ROSINE RAVEL	18. 01. - 75
ELVI TIIGIVEE	03. 01. - 70	AUGUST KRIHVEL	19. 01. - 93
LEIDA-MARIE KIPPAR	05. 01. - 89	MARTA PÄRG	20. 01. - 85
VIKTORIA MELTSA	05. 01. - 88	ALEKSANDER TOLSBERG	20. 01. - 85
MARTA TEDER	07. 01. - 75	JENNI-MARIE RUUK	21. 01. - 87
ALMA ROOSILEHT	09. 01. - 90	ALMA PILLI	22. 01. - 86
ZINAIDA JEFIMOVA	14. 01. - 70	VATALIE-MARIE HIIEMÄE	23. 01. - 93
AUGUST LAUMETS	14. 01. - 85	JAKOB TIILEN	24. 01. - 80
ADELE PÄRNAMÄGI	15. 01. - 82	IDA SAUL	28. 01. - 94
LINDA PÖLLUSAAR	16. 01. - 75		

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus